

Jaargang 72 • mei 2026

Paulus

Nr. 402

Zendingsblad van de Gereformeerde Gemeenten

‘We hebben tot
nu toe **zeven
christenen
ontmoet**’

Carolien Geluk ziet in haar
woonwijk in Paskuqan
vooral moslims

Islam speelt een grote
rol in de samenleving
van Senegal

Rineke van Rijn: ‘De
vertaler kwam met een
prachtige formulering’

Islam

Dit keer een *Paulus* met veel islam. Was het een bewuste keuze van de redactie? Nee. Steeds wil de redactie een evenwichtig zendingsblad samenstellen. In de loop van een jaargang komen alle zendingsvelden aan de orde, allerlei thema's vragen de aandacht, zoals bijbelvertaalwerk, jongerenwerk, diaconaat, werk op het thuisfront. Een eerlijk portret van het zendingswerk geven, dat is het doel van *Paulus*. Op die manier komt u en kom jij als lezer zeker in aanraking met de geestelijke nood in deze wereld én met de vele manieren waarop zendingswerkers de enige echt goede Boodschap willen verspreiden.

Waarom veel islam in dit nummer? Omdat de geestelijke nood onder de honderden miljoenen moslims zo groot is. Daarom wordt er al jaren gezaaid in Guinee. En in Albanië. En is Senegal een land waarheen ZGG werkers wil uitzenden. De eerste mocht worden aangenomen, in het verlangen dat anderen volgen. In Tsjaad wordt al vele jaren gewerkt aan bijbelvertalingen in diverse taalgroepen. Opdat Gods Woord de moslims daar zou bereiken.

In Albanië wordt onder een vijgenboom bijbelstudie gedaan, zo lezen we in dit nummer. Moeilijk wordt het als iemand uit een moslimfamilie belijdt dat de Heere Jezus Gods Zoon is. In een tweegesprek vanuit Albanië en

Cambodja horen we dat christenen vaak eenlingen zijn. Hun plaats in familie of op hun werk staat soms onder grote druk. Dat geldt in nog sterkere mate in het Midden-Oosten, waar geen openlijk zendingswerk kan worden bedreven, maar werkers in stilte dienen.

Moeilijk wordt het als iemand uit een moslimfamilie belijdt dat de Heere Jezus Gods Zoon is.

In bijna elk artikel in ons zendingsblad is te lezen over de strijd die het werk in Gods Koninkrijk met zich meebrengt. Dat is bijbels. Juist daarom is zendingswerk een geloofszaak dat Christus als de goede Herder de Zijnen bijeenvergadert. De Guineese moslimschilder (zie blz. 38) beeldde de herder uit de gelijkenis van het verloren schaap zo mooi uit. Tijdens een bezoek aan Guinee raakte het ook ons. Een Herder Die zo verheugd is over het gevonden schaap. Was die blijdschap er al over ons? ♦

Kinderkrant

Precies in het midden van deze *Paulus*.

Op de voorpagina zien we iets van het overwegend islamitische Senegal, waarvoor in maart een evangelist is benoemd.

04	IN ZICHT De vijgenboom	24	ZENDINGSDAG 2026 Gods werken vertellen
06	ACTUEEL Nieuws van ZGG	26	SERIE UITZENDDIENST (5) Samen onder het Woord
08	VAN HET THUISFRONT Van oven tot overzee	28	INTERVIEW Wachten op verwondering
10	VAN HET ZENDINGSVELD 'We hebben tot nu toe zeven christenen ontmoet'	31	FINANCIEEL De vrijgeveige metselaar
16	VAN HET ZENDINGSVELD Sociale media als hulpmiddel	32	ACHTERGROND Zending en overwinning
17	MEDITATIE Strijd tegen boze machten	35	LEZERS VRAGEN Giften voor de zending
18	TAAL IN SENEGAL Verbinding door taal	36	NIEUWE UITGAVEN Lezen en leren
19	KINDERKRANT Ecuador	38	PUNTIG De goede herder
23	BERICHT UIT ECUADOR Er is betaald	39	ZGG WEBSHOP Vergeving voor een moordenaar

ALBANIË

De vijgenboom

V

Wie vanuit Durrës naar de zee wandelt, komt deze grote, eeuwenoude vijgenboom tegen. Vele mensen zijn al langs de boom gelopen. Hoeveel kinderen en jongeren zullen in de boom zijn geklimmen en tussen de takken hebben gezeten?

Onder deze vijgenboom deden vorig jaar jongeren uit de kerk samen met Gerdine Zoeteman een bijbelstudie, met daarbij een barbecue. En natuurlijk wilden ook deze jongeren even in de boom klimmen.

Eeuwen geleden zat er een man in de takken van een vijgenboom. Hij wilde de Heere Jezus zien. Jezus riep en zei: 'Zacheüs! Haast u, en kom af; want Ik moet heden in uw huis blijven.' Het was de opzoekende liefde van de Heere Jezus voor deze zondige tollenaar.

In het zendingswerk wordt uitgezien naar die roep van de Heere Jezus tot mensen: uit de duisternis tot Zijn wonderbaar licht. Dat geldt ook zendingswerkers in Albanië. Zij zien er naar uit dat kinderen en jongeren, net als Zacheüs, Christus ontvangen met blijdschap. +

Nieuws van ZGG

mei 2026

Wilco Huizer benoemd als evangelist voor Senegal

ZGG benoemde Wilco Huizer (35) als evangelist voor het nieuwe zendingsveld Senegal. Wilco en zijn vrouw Gerliene Huizer-de Waard hebben drie kinderen in de leeftijd van 12, 10 en 7 jaar. Het gezin is lid van de gereformeerde gemeente in Hendrik-Ido-Ambacht. Wilco werkt als sales engineer bij VMB Automation, Gerliene is verpleegkundige in het IJsselland Ziekenhuis in Capelle a/d IJssel. Voor Wilco en Gerliene volgt nu eerst een voorbereidingstraject bij ZGG. Ook taalstudie zal de nodige tijd kosten. We hopen dat de Heere de voorbereidingen zegent en dat de familie Huizer op Zijn tijd met het zendingswerk in Senegal kan beginnen.

2x2 kinderen in actie

Dat kinderen het zendingswerk steunen, is weer heel duidelijk geworden op het zendingsbureau. We kregen een mooi bericht van Lisa Trouwborst en Hanna Koesveld uit Berkenwoude. De meiden maakten kaarten en bladwijzers die ze verkochten voor ZGG. Dat bracht maar liefst € 70,85 op. In Nieuwer ter Aa waren intussen de tweelingbroers Jan en Jaap Grisnich met hulp van hun opa vogelhuisjes aan het bouwen. Daarmee haalden ze € 65,- op, wat ze hebben afgestaan aan de zending. Heel hartelijk bedankt, Lisa, Hanna, Jan en Jaap!

Zomerse zendingsmarkt in Hoogeveen

Het is een oude traditie: de regionale zendingsmarkt in regio Hoogeveen die elk jaar in de zomervakantie wordt gehouden. Ook nu is de zendingscommissie druk bezig met de voorbereidingen voor de markt. We nodigen u van harte uit om op 5 augustus 2026 tussen 9.30 en 14.30 uur naar Noordscheschut te komen. Naast dat u er kunt winkelen, lunchen en fijne gesprekken voeren, kunt u ook luisteren naar een presentatie door Gerard Wassink, theologisch docent en toeruster in Albanië. De zendingscommissie ontmoet u graag. En de opbrengst van de dag komt geheel ten goede aan het zendingswerk. Hartelijk welkom!

Postzegels ontvangen uit:

Bodegraven, Drachten, Goes, Hendrik-Ido-Ambacht, Kampen, Meliskerke, Middelburg, Moerkapelle, Nijkerkerveen, Oud-Beijerland, Putten, Rotterdam-IJsselmonde, Scherpenzeel, Utrecht, Wageningen, Wekerom, Yerseke, Zeist

Frituurvet

januari-februari 2026
9.295 kg, € 5.390,-

Zendingsdag 2026

Hebt u de website al bekeken, www.zendingsdag.nl? Dan weet u dat de voorbereidingen voor onze landelijke ontmoetingsdag in volle gang zijn. In deze *Paulus* vindt u er ook informatie over. Op pagina 24-25 staat informatie over het programma, de sprekers en een paar belangrijke aandachtspunten. Op pagina 36-37 geven Jos Kardol en Jan-Kees Kooijman informatie over de twee nieuwe boeken die op de zendingsdag te koop zijn. We hopen u te ontmoeten in de Evenementenhal in Gorinchem!

Bart van der Lede neemt afscheid als coördinator oud papier

Bart van der Lede (links op de foto) uit Bodegraven heeft zijn taak als coördinator van de oud papier inzameling neergelegd. Bijna 40 jaar deed hij dit werk met liefde en toewijding. Dat bleef niet onopgemerkt. Als dank kreeg hij niet alleen een bloemetje, maar ook het erelidmaatschap van de Bodegraafse Oud Papier Centrale. Ook op deze plaats willen we Bart hartelijk danken voor zijn trouwe inzet.

Agenda

14 mei

Fietspuzzeltocht in Scherpenisse
Ontspanning en ontmoeting op Hemelvaartsdag

6 juni

Fietstocht in Rhenen
Bezoek onderweg een markt bij GG Opheusden

6 juni

Mannenzang in Wageningen
Organist Bart Kruithof, leiding ds. K. Boeder

19 juni

Mannenzang in Hasselt
Met bovenstemgroep in een prachtige kerk

Zendingsdiensten

3 juni Nunspeet Ds. G. Clements	1 juli Rhenen Ds. P.D. den Haan
4 juni Genemuiden Ds. P.D. den Haan	19 augustus Oude-Tonge Ds. J.M.D. den Heer
17 juni Opheusden Ds. C. van Krimpen	2 september Aalst Ds. H.J. Agteresch

Kijk voor actuele informatie over bovenstaande en andere activiteiten en bijeenkomsten op www.zgg.nl/activiteiten.

Van oven tot overzee

Bakken voor de zending is geen kruimelwerk

V

vrouwenvereniging Lydia is al meer dan tien jaar present met zelfgebakken taart tijdens de jaarlijkse verkoping in de gereformeerde gemeente van Veen. De opbrengst van de verkoping is zowel voor het bouwfonds als voor de zending. Voor de verkoop mag de vrouwenvereniging gebruik maken van een mooie verkoopwagen van de plaatselijke poelier.

Passie voor het bakken en liefde voor de zending blijkt een goede mix te zijn. Ellie Timmermans-de Waal coördineert het maken en verkopen van taarten namens de Veense vrouwenvereniging Lydia.

Verse ingrediënten

Als penningmeester van de vrouwenvereniging is Ellie Timmermans de spin in het web van de taartenverkoop. Ze benadrukt dat ze het niet alleen, maar met een groep vrijwilligers doet. Toch kan ze gerust een kartrekker worden genoemd. Dat begint al met de inkoop van verse ingrediënten voor de taarten. Doordat zij en haar man een groothandel in fruit runnen, zijn de vruchten voor de taarten bij wijze van spreken om de hoek verkrijgbaar. Verser kan niet. De overige ingrediënten betreft ze zoveel als mogelijk bij lokale ondernemers. 'Veen is een ondernemend dorp, dus ik hoef het niet ver te zoeken', zegt Ellie.

Online verkoop

Tijdens de coronatijd ontstond het idee om zelfgebakken taarten te gaan bezorgen in de omgeving van Veen. Vanaf december 2020 is dit initiatief uitgerold. Via het platform www.taartenvanlydia.nl konden de taarten besteld worden. De website bleek een schot in de roos en is dat gebleven tot vandaag toe. Het assortiment bestaat uit ruim twintig taarten, diverse cakesoorten en klein gebak. Als er een bestelling

Ellie Timmermans

Tips voor verkoopacties

Ellie Timmermans wilde graag meewerken aan dit artikel in *Paulus*. Ze hoopt dat het 'taarteninitiatief' anderen inspireert om een verkoopactie op te zetten voor de zending. Het bakken van taarten is daarvan een voorbeeld, maar het kan op allerlei manieren.

Vijf tips van Ellie:

1. Maak een goed plan en laat meerdere mensen, bijvoorbeeld ondernemers, meelezen.
2. Denk goed na over de reikwijdte en de gevolgen van het plan, want theorie is iets anders dan praktijk. Is het plan ook werkelijk vol te houden voor iedereen?
3. Bereid vrijwilligers voor op eventuele drukte en piekmomenten.
4. Maak gebruik van elkaars kwaliteiten.
5. Houd het goede doel voor ogen.

binnenkomt op de website, zet Ellie dit in de groepsapp waar de bakvrijwilligers aan deelnemen. Wie gelegenheid heeft, geeft zich op om de bestelling in orde te maken. Als de taart klaar is, wordt deze professioneel verpakt en tot aan het bezorg- of afhaalmoment bewaard in een van de koelcellen van de fruitgroothandel van de familie Timmermans.

Vrijwilligerswerk

De netto-opbrengst van de online taartverkoop is voor zendings- en evangelisatiewerk. Als penningmeester houdt Ellie nauwkeurig bij wat er is verkocht in de afgelopen jaren. Met behulp van statistieken en online overzichten van de website kan precies worden nagegaan hoeveel bezoekers de website heeft en wat de omzetten

zijn. 'De verkoop loopt zo goed dat we ook wel eens nee moeten verkopen. Mijn man had me al gewaarschuwd toen we de website lanceerden', zegt Ellie lachend. Tijdens drukke momenten bakken de Veense dames wel vijftig taarten per week. Ook komen er soms bestellingen van overzee. Ellie vertelt dat ze eens een bestelling uit Canada ontving die bestemd was voor familie in de buurt van Veen. Soms wordt het aantal bestellingen te groot. Dan sluit de website tijdelijk. Het is immers vrijwilligerswerk en dat moet het ook blijven. Zodra het even kan, wordt het bakken weer opgepakt.

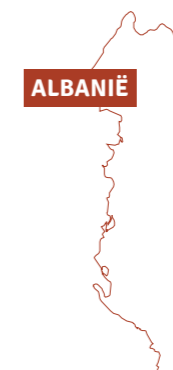
Betrokkenheid

Ellie bezocht geregeld de jaarlijkse zendingsdag. Ook wordt er in de kerkelijke

gemeente aandacht geschonken aan de zending. Zo wordt er bijvoorbeeld een spreker uitgenodigd voor de ouderen van de gemeente tijdens speciale koffiemomenten. 'Het doel waarvoor gebakken wordt, moet niet uit het oog worden verloren. Het gaat immers om de zending', geeft Ellie aan. Vanuit de gemeente in Veen is geen zendingswerker uitgezonden voor ZGG. Maar het gezin Timmermans weet goed waar de betrokkenheid op het zendingswerk vandaan komt. Van 1972 tot 1981 diende ds. A. Vergunst de gemeente van Veen. Ds. Vergunst was in die tijd zendingsdeputaat en hij deelde regelmatig, ook tijdens preken, gebeurtenissen op het zendingsveld met de gemeente. Dat maakte diepe indruk en heeft bij Ellie warme herinneringen nagelaten. ✦

‘We hebben tot nu toe Zeven christenen ontmoet’

In Albanië en Cambodja staan gelovigen vaak alleen temidden van hun familie

In Cambodja en Albanië zit het volksgeloof diep verweven in de cultuur. Christenen moeten keuzes maken die soms lijnrecht tegen de verwachtingen van de families ingaan. Wyneke van Horsen en Carolien Geluk zien van dichtbij wat dit van christenen vraagt. Vanuit twee verschillende werelddelen delen ze hun ervaring.

Carolien Geluk is kinder-, jeugd- en vrouwenwerker in Albanië. 'Ik werk nu zo'n anderhalf jaar in Paskuqan, een buitenwijk van Tirana. Ons werk hier is echt nog in de beginfase. We wonen in een overwegend islamitische wijk met een sterke dorpscultuur. Mensen leven hier in familie- en stamverband. Ik woon midden in de wijk, maar merk dat er afstand is.' In een ander deel van de wijk is wat meer vertrouwen. 'De familie Wassink heeft daar langere tijd gewoond', vertelt Carolien. 'Zij hebben een goede naam opgebouwd. In dat deel van de wijk zijn mensen iets opener.'

Wyneke van Horssen, zendingswerker in Cambodja, herkent die beginfase. 'Bij ons in Cambodja is het ook pionieren. Ongeveer anderhalf jaar geleden is er na onderzoek een dorp uitgekozen om te gaan werken. We hebben inmiddels een kinderclub opgezet en zoeken naar ingangen om mensen te leren kennen. Sinds januari geef ik twee uurtjes les op de dorpschool. Zo

ontstaan voorzichtig contacten.' Beide zendingswerkers zien hun werk vooral als het investeren in relaties. 'We zijn vooral bezig met de vraag: wat voor mensen wonen hier, hoe leven ze, wat speelt er?' zegt Wyneke. 'Van daaruit hopen we stap voor stap iets te delen van het Evangelie.'

Geloof en cultuur

Het gesprek tussen de zendingswerkers komt op geloof en cultuur. Meteen valt de wederzijdse herkenning op. 'In Albanië is geloof sterk verbonden met identiteit', legt Carolien uit. 'Je bént moslim, dat hoort bij je familie. In Tirana is de samenleving moderner en zie je invloeden van sociale media. Maar in Paskuqan wordt het islamitische geloof nog actief beleden. Het is wel vaak vermengd met bijgeloof.' Als iemand in zo'n familie christen wordt, kan dat spanningen geven, weet Carolien. 'De familie zegt dan: wij zijn moslim! Tegelijk leeft ook de gedachte dat alle geloven uiteindelijk bij dezelfde God uitkomen.'

Wyneke herkent dat: 'In Cambodja is het anders, maar toch vergelijkbaar. De mensen zijn minder nationalistisch dan in Albanië, maar als Cambodjaan ben je boeddhist. Land en godsdienst horen bij elkaar. De overkoepelende naam is boeddhisme, maar het is eigenlijk een mix van allerlei volksgeloven. Overal staan altaartjes. De tempel is de centrale plek in het dorp. Daar gaat men heen met feestdagen en begrafenissen. Monniken lopen door het dorp. Godsdienst zit verweven in het hele dagelijkse leven.'

Weinig christenen

Waar in beide landen veel ruimte is voor geloof, is er weinig ruimte voor het

christendom. 'In het dorp waar ik werk, ben ik nog geen christen tegengekomen. We kennen wel een dominee die in een aangrenzend dorp woont', vertelt Wyneke. 'In andere steden zijn wel kerken. In de kerk waar ik op zondag kom, zijn vooral jongeren en een paar singles. Christelijke gezinnen, met kinderen die als christen opgroeien, zijn in de minderheid.'

Carolien ziet vergelijkbare situaties. 'In Paskuqan wonen ongeveer dertigduizend mensen. We hebben tot nu toe zeven christenen ontmoet, die zelf ook geen andere christenen in dit gebied kennen.

'De kerk is mijn tweede familie, die gaat voor alles.'

Op andere plekken in Albanië zijn wel gemeenten. In Tirana staat in bijna elke wijk een kerk. Sommige mensen zijn in de jaren na de val van het communisme christen geworden en kennen al twintig of dertig jaar een leven met de Heere. Hierdoor begint er ook een generatie jongeren op te groeien die in een christelijk gezin grootgebracht worden.' Beide zendingswerkers zien ook dat jongeren soms een tijd naar de kerk komen en later afhaken. 'In Cambodja vinden jongeren een andere godsdienst vaak interessanter', zegt Wyneke. 'Kerken bieden programma's aan, zoals Engelse les. Maar na een tijd haken sommigen weer af.' 'In Albanië zie ik dat ook', vult Carolien aan. 'Kinderwerk trekt kinderen, maar tieners zijn lastiger vast te houden. Soms

Bijbellezen in het geheim

Christen worden. In het Midden-Oosten betalen mensen daarvoor vaak een hoge prijs. Zendingswerker Esther woont in deze regio en zag bij een vriendin wat het geloof christenen kost.

Spanning

In haar vorige woonplaats had Esther een vriendin die christen was geworden. Ze woonde nog thuis in een toegewijd moslimgezin. 'Dat zorgde voor veel innerlijke spanning', vertelt Esther. 'Haar thuis, te midden van haar familie, was geen plek meer waar ze tot rust kon komen en zichzelf kon zijn. Ze durfde niet openlijk uit te komen voor haar geloof.'

Honger

Esthers vriendin kwam regelmatig bij Esther langs. 'Thuis kon ze zeggen dat ze me hielp met het oefenen van Arabisch.' De vriendin keek vaak gelijk naar de Bijbel. 'Haar vraag was steevast: 'Zullen we gaan lezen?' Ze had honger naar Gods Woord.' Haar moeder werd achterdochtig en stuurde soms haar zusje mee. 'Dan moest het een gewone Arabische les worden en bleef de Bijbel dicht.'

Bijbelteksten

Esther probeerde haar vriendin op verschillende manieren te steunen. 'Soms stuurde ik haar bijbelteksten via WhatsApp. Die las ze onderweg in de bus naar de universiteit of naar huis. Na het lezen verwijderden we die allebei weer. Ook baden we samen en legden we alles bij de Heere neer.'

komen ze later, via studie, weer in contact met christenen.' Jongeren, maar ook oudere gelovigen, staan veelal alleen. 'Vaak is iemand de enige christen in het gezin of zelfs in de hele familie.'

Familiebanden

'Dat alleen staan in de familie is echt zwaar', zegt Wyneke. Ze denkt aan een vriendin, die als enige in haar familie christen is. 'Dat geeft zorgen voor later.

Nu kan ze zichzelf onderhouden. Maar als ze oud wordt, gaat ze terug naar het dorp van haar familie, waar geen kerk is. Ze vraagt zich nu al af: blijf ik trouw aan de Heere als ik straks weer in mijn dorp woon?'

'Hoe gaan christenen in Cambodja met familiefeesten om?' vraagt Carolien aan Wyneke.

'Mensen leggen daar een weg in af', antwoordt Wyneke. 'Als ze net christen

In Tirana heeft bijna elke wijk een kerk.

zijn, doen ze soms nog met traditionele feesten mee. Als ze daar steeds terughoudender in worden, wordt dat niet gewaardeerd. Voorouderverering speelt een grote rol. Mensen zijn bang: als je christen wordt, zorg je straks niet meer voor ons na ons overlijden. De keuzes van een christen raken dan andersgelovige familieleden.'

Ook in Albanië spelen familiebanden een grote rol. 'Feestdagen zijn erg belangrijk', vertelt Carolien. 'Rondom de ramadan komt de hele familie samen. Als christen moet je dan keuzes maken. Een meisje dat christen werd, wilde niet deelnemen aan de gebruiken bij een offerfeest van de bektashi. De bektashi is een stroming binnen de islam die door islamieten als sekte wordt gezien. Dat was niet gemakkelijk. Als je in de stad woont voor een studie of voor je werk, kun je daarin makkelijker keuzes maken. Maar als je bij je familie woont, is dit heel lastig!'

Radicale keuzes

Christen-zijn in een land waar het

christendom niet de hoofdgodsdiensdienst is, vraagt om radicale keuzes. Carolien vertelt over een christelijke jongen van achttien. 'Hij woonde alleen in Paskuqan en was aangesloten bij een christelijke studentenorganisatie en de kerk in Tirana. Op een vrijdag moest hij kiezen: mee op excursie óf naar het gebedsuur in de kerk en oefenen voor de begeleiding van het zingen tijdens de dienst. Hij zei: 'De kerk is mijn tweede familie. Die gaat voor alles.' Hij ging niet op excursie, maar naar de kerk.'

Ook op andere terreinen zijn moeilijke keuzes nodig. 'Het aangaan van een relatie is ingewikkeld', zegt Carolien. 'Er zijn meer christelijke meisjes dan jongens. Sommigen blijven ongetrouwd. Anderen krijgen een relatie met iemand die niet gelovig is en haken uiteindelijk af. Dat is pijnlijk.'

Wyneke ziet vergelijkbare worstelingen. 'Als je openlijk zegt dat je in de Heere Jezus gelooft, kan de familie dat moeilijk vinden. Soms word je genegeerd of tegenwerkt. Als je weinig diploma's hebt, is

het lastig om een baan te vinden en een werkgever houdt lang niet altijd rekening met de zondag. Naar feesten en begravenissen gaan christenen vaak wel, maar ze offeren geen wierook meer. Dat moeten ze duidelijk maken, maar ze krijgen meestal geen begrip.'

'Mensen zijn bang: als jij christen wordt, zorg je straks niet meer voor ons na ons overlijden.'

Wyneke en Carolien zijn op enige afstand betrokken bij de innerlijke worsteling die lokale christenen doormaken om tot concrete keuzes te komen. Het is een proces waar iedereen zelf doorheen moet.

'Om nu meteen met alles te breken, dat is meestal niet hoe het gaat', zegt Wyneke. 'Het is een proces.'

Carolien vult aan: 'We proberen te luisteren en samen te kijken naar wat de Bijbel zegt. De Heere moet overtuigen. Een jongere deed vakantiewerk op zondag. Hij regelde dat hij 's avonds naar de dienst kon. Het jaar daarna zorgde hij dat hij de hele zondag vrij was. Hij ging zelf worstelen met het onderwerp. Dat is mooi om te zien.'

Spiegel

'In Nederland heb je vaak een christelijk netwerk en hoef je over dagelijkse dingen minder na te denken', zegt Wyneke. 'Hier moeten mensen bewuste en radicale keuzes maken. Christenen worden hier écht geobserveerd. Ook in kleine dingen kunnen ze laten zien: ik ben anders.'

'In Albanië is dit ook zo', vult Carolien aan. 'Er zijn hier geen christelijke scholen of werkgevers. Dat vraagt om zelf voor dingen uit te komen, die voor een ander niet vanzelfsprekend zijn. Tijdens het gebedsuur in Tirana vragen mensen concreet gebed voor gesprekken die ze hebben met collega's of burens. Er is een sterk verlangen om het Evangelie te delen.'

Beiden zien daarin ook Gods werk. 'Ik zie dat christenen hier staande blijven', zegt Wyneke. 'Christen zijn en daarbij behorende keuzes maken is niet vanzelfsprekend. Ze staan vaak alleen, maar maken toch keuzes die tegen de stroom ingaan. Het is bijzonder om te zien dat ze hierin echt op de Heere Jezus vertrouwen. Dat komt echt niet uit henzelf, dat wordt hun gegeven.' Carolien knikt. 'Dat is de kern. Deze mensen maken keuzes, maar de Heere werkt die keuzes.' ✦

Wyneke samen met haar Cambodjaanse vrienden.

In Paskuqan is gestart met kinderwerk.

Tekst + Theangley, een christen uit Cambodja

Christenen zijn 'gek'

'Ik ben christen geworden door mijn werk bij een christelijke NGO. Mijn familie was daar niet blij mee. Door de jaren heen is mijn familie het wel wat meer gaan accepteren. In een latere baan, waar ik geen christelijke werkgever had, bestempelden collega's christenen als 'gek'. Als christen offer je geen wierook, ga je niet naar de tempel, neem je geen geofferden eten. Mijn ouders gaven aan dat het christendom een buitenlandse godsdiensdienst is en niet past bij de Cambodjaanse cultuur en tradities. Ze zijn ook bang dat als ze overlijden en de rituelen en offers niet worden gedaan, er niet goed voor hun geest gezorgd wordt. In eerste instantie offerde ik nog wel wierook, maar later ben ik hiermee gestopt.'

ALBANIË

Sociale media als hulpmiddel

N Mensen in de buurt bereik je soms het beste met sociale media. Gerdine Zoeteman gebruikt daarom Facebook en WhatsApp om ruchtbaarheid te geven aan (kerkelijke) bijeenkomsten.

Facebook

In Albanië hebben veel bedrijven en kerken geen website. Wel hebben ze vrijwel allemaal een pagina op Facebook waarop belangrijke informatie wordt gedeeld. Om die reden heeft het zendingsteam in Durrës besloten ook een Facebookpagina aan te maken. Deze pagina functioneert dus als een website van de kerk, die ook door leden van de gemeente makkelijk bij

te houden is. Hij geeft bovendien op een laagdrempelige manier een inkijkje bij activiteiten in de kerk. Via de Facebookpagina worden de diensten namelijk ook uitgezonden. Dat voorziet in een behoefte. Meekijken via Facebook geeft mensen van buiten de gemeente de mogelijkheid om even 'binnen te

kijken' tijdens een kerkdienst of activiteit. Want zomaar binnenstappen op zondag wordt door veel mensen als een drempel ervaren.

WhatsApp

Om de mensen te wijzen op de zondagse dienst versturen de teamleden elke zaterdagavond een uitnodiging via Facebook, maar ook via WhatsApp. Een uitnodiging op sociale media herinnert mensen die al betrokken zijn bij de kerk aan de activiteiten die er zijn, maar geeft ook de kans om nieuwe contacten uit te nodigen voor diensten en bijeenkomsten.

Daarnaast delen de teamleden wekelijks een bijbelleesrooster via WhatsApp. Beurtelings wordt er door gemeenteleden ook een bijbelgedeelte uit dit rooster voorgelezen, opgenomen en via WhatsApp gedeeld. Op die manier bereikt Gods Woord ook mensen die niet meer in staat zijn om zelf te lezen.

Ondersteuning

Gerdine wijst erop dat het fysiek bij elkaar komen om Gods Woord te lezen en te onderzoeken nooit vervangen kan worden door sociale media. Ze ziet het gebruik van Facebook en WhatsApp dan ook als een ondersteuning van haar werk en een brug naar de kerkelijke activiteiten. Want 'welgelukzalig zijn zij, die in Uw huis wonen; zij prijzen U gestadiglijk' (Ps. 84:5). ✦

Via WhatsApp nodigt Gerdine Zoeteman de meiden in haar contacten uit voor de meisjesclub.

Strijd tegen boze machten

N 'Mij is gegeven alle macht', zo bemoedigt de Heere Jezus Zijn discipelen wanneer Hij hen in Galilea voorbereidt op een nieuwe tijd. Het zal een tijd zijn waarin Hij niet meer lijfelijk aanwezig is. Maar naar Zijn Godheid, genade, majesteit en Geest zal Hij altijd bij hen zijn. In die kracht mogen de discipelen uitgaan. Vanaf Jeruzalem zal de goede boodschap in steeds ruimere kringen worden verbreid, tot aan de einden der aarde. Door het geloof in Zijn Naam zullen vele knieën zich vrijwillig buigen voor hun Koning en Priester Christus Jezus.

Die groei van de kerk in breedte en diepte komt niet zonder slag of stoot. De kerk kent strijd. Dat is een worsteling in gebed en in geloof. Het is opmerkelijk dat bij de praktische aanwijzingen voor het christenleven we juist van die worsteling lezen. Veel lezen we in de Efezebrief over de komst van het Licht, hier lezen we over de kracht van kwaad. Dat is een duistere macht, in onzichtbare rangorde georganiseerd. Overheden of archangels van kwaad zetten alles in om de komst van het Evangelie te verhinderen.

Efeziërs kennen die kracht van het kwaad. Ze zijn ervan verlost toen hun toverboeken in vlammen opgingen. Die verlossing kwam niet door vuur. Het was andersom. De vlammen die de toverboeken verteerden, waren het gevolg van een

Want wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht.

Efeze 6:12

geestelijke verlossing. De Heere heeft hen met Christus levend gemaakt tot geloof. Dat nieuwe leven neemt afscheid van het oude, daar mag de brand in. Maar de duivel en zijn trawanten laat zich niet zomaar wegsturen. Daarom hebben de Efeziërs dagelijks te strijden. Die strijd is niet tegen vlees en bloed, niet tegen mensen. Het is wel een strijd tegen de oude mens die blijft inwonen. En het is een strijd tegen de bondgenoten van dat oude. De mensenmoordenaar van den beginne gaat rond als een briesende leeuw. Hij zoekt de jonge zendingkerk van Efeze te verslinden. Maar Christus heeft alle macht, door de Vader gegeven. Hem is het Koninkrijk. In het welbehagen van de Vader zal Gods Woord gelukkig voortgaan. Bent u al ingewonnen? ✦

In 2026 staan we in de meditatie stil bij het thema 'Strijd':

- ✦ in het gebed
- ✦ vanbuiten en vanbinnen
- ✦ tegen boze machten
- ✦ voor de gemeente
- ✦ tot heerlijkheid

SENEGAL

Verbinding door taal

Of je nu in het centrum van Dakar bent, het strand bij Saint-Louis bezoekt of boodschappen doet op de markt van Koumpentoum, vrijwel overal kun je je verstaanbaar maken in het Wolof. Deze taal is de belangrijkste omgangstaal van Senegal. Ongeveer 80% van de bevolking spreekt Wolof, als moedertaal of als tweede taal. Het is de taal die mensen gebruiken in het dagelijks leven, in winkels, op straat en binnen families.

Meertalig

Naast Wolof worden er in Senegal verschillende andere talen gesproken, zoals Sérér, Pulaar, Diola, Mande en Soninké. Deze talen zijn vaak verbonden aan specifieke etnische groepen en regio's. Veel Senegalezen groeien op in een meertalige omgeving en beheersen daardoor meerdere talen, wat de communicatie tussen verschillende bevolkingsgroepen soms kan helpen.

De verspreiding van de Wolof taal in Senegal.

Bestuurstaal

Frans is de officiële bestuurstaal van het land en dit is vastgelegd in de grondwet. Door voor Frans te kiezen, werd voorkomen dat een van de verschillende talen in Senegal zou worden bevoordeeld boven de rest. Alle officiële documenten, onderwijs op hoger niveau en communicatie met lokale of nationale overheden verlopen daarom in het Frans. Voor veel Senegalezen is Frans vooral een school- en bestuurstaal, minder een taal van het dagelijks leven.

Arabisch

De islam speelt een grote rol in de Senegalese samenleving. In de vele koranscholen leren kinderen het Arabische schrift en krijgen zij onderwijs over de islam. Hierdoor verwerft een groot deel van de bevolking ook basiskennis van het Arabisch, vooral in relatie tot hun religie.

Aansluiten

Toekomstige zendingswerkers komen dus met verschillende talen in aanraking. Naast het Frans zal hun taalstudie zich ook richten op het Wolof, omdat dit de taal is die het meest wordt gesproken. Door de taal van de mensen te spreken, ontstaat er ruimte voor vertrouwen en begrip. Zo kunnen zendingswerkers het Evangelie delen op een manier die aansluit bij de cultuur en het dagelijks leven in Senegal. +

De Kinderkrant over:

Ecuador

Het is er vaak warm en soms regent het hard. Er zijn veel exotische dieren en ook grote spinnen. De bananen groeien in de achtertuin en je kunt walvissen spotten. Reis mee naar de evenaar!

We reizen dit keer helemaal naar Zuid-Amerika. Weet jij welk werelddeel boven Zuid-Amerika ligt?

Midden van de wereld

Geschreven door **Marja Korpel**

Weet je wat het woord Ecuador betekent? Zoiets als 'midden van de wereld'. Dat komt omdat Ecuador op de middellijn van de wereld ligt: de evenaar. Zoek het maar eens op bij een wereldbol.

Als je een plattegrond van Ecuador tekent, krijg je vier verschillende gedeeltes.

- 1: De kuststrook.
- 2: De strook met bergen waarin ook de Andes liggen.
- 3: Het oerwoud of Amazonas.
- 4: De Galapagos-eilanden.

Onze zendingskerken liggen allemaal in de kuststrook.

Weet je wat de mensen in de kust-

strook veel eten? Rijst! En bananen.

In Ecuador groeien heel veel soorten bananen. Zo zijn er de bananen die jij in Nederland eet, maar ook bananen die nog groen zijn en eerst gekookt of gebakken moeten worden. De meeste mensen spreken hier Spaans, maar in de bergdorpen wonen nog inheemse bewoners met een eigen taal, het Quechua. Weet je hoe je rijst zegt in het Spaans? Arroz. Voor banaan heb je meerdere woorden: verde (groene banaan) of maduro (rijpe banaan). Zo, nu weet je een beetje meer over Ecuador.

Galapagos-eilanden

Zondagsschool

Geschreven door **familie Heijboer**

'Mag ik morgen weer mee naar de zondagsschool?' Vragend kijkt Lizzy haar tante aan. Die antwoordt dat het goed is. Blij loopt Lizzy weer naar huis. De volgende ochtend staat ze al vroeg bij de deur. Samen met haar nichtje en jongere neefje gaat ze bijna elke zondag naar de zondagsschool in de kerk in Manta. De kinderen luisteren naar een verhaal uit de Bijbel en maken een werkje over het bijbelverhaal.

Deze keer gaat het over de geboorte van Izak. Wat een wonder dat Sara, terwijl ze zo oud was, toch nog een baby kreeg! Op het werkje dat Lizzy maakt staat de tekst Genesis 18 vers 14: '¿Hay algo demasiado difícil para Dios?' 'Zou iets voor den Heere te wonderlijk zijn?' Het gemaakte werkje gaat mee naar huis. Zo kan Lizzy haar moeder ook laten zien wat ze vandaag geleerd heeft!

Papegaaitjes

Geschreven door **Amélie Baan**

Hoi,

Ik ben Amélie Baan (11 jaar) en ik woon al bijna zeven jaar in Ecuador. Ecuador ligt op de evenaar en het is hier best wel warm, vooral in het regenseizoen. Ik woon in het zuidwesten van het land, in de stad Machala in de provincie El Oro. El Oro betekent 'het goud'. Er zijn hier goudmijnen waar nog steeds goud gewonnen wordt. Er leven hier heel veel exotische dieren. We hebben soms leguanen in de tuin en ook best grote spinnen,

zo groot als je hand! Onze hond Tessa was ziek en is doodgegaan. Daar was ik best verdrietig om. Onze hulp vond dat zielig en nam twee papegaaitjes voor me mee. Die zijn zo tam dat ze, als ze los door ons huis vliegen, gewoon op je hoofd gaan zitten. Maar helaas hadden mijn broer en zusje de deur niet goed dichtgedaan en is er één weggevlogen.

Hartelijke groetjes van Amélie!

Welkom op de zendingsdag!

Zaterdag 20 juni. Kom je weer naar Gorinchem? De zendingsdag wordt dan namelijk gehouden! Dit keer is het thema van de dag: 'Gods werken vertellen'. Weet jij hoe dat in zendinglanden gaat?

In Guinee zit de papa van Sara op een stoel onder een grote boom. Daar is het lekker koel. Sara zit naast papa. En in de kring rondom zitten allemaal kinderen uit het dorp. Ze luisteren naar het bijbelverhaal dat papa leest en zeggen de zinnen hardop na. Ze leren ook een bijbeltekst. Bij sommige kinderen hangt thuis een kalender aan de muur waarop ook bijbelteksten staan. En volwassenen uit het dorp luisteren weleens naar voorgelezen bijbelboeken op hun telefoon. Zo ontdekken ze Wie God is.

In allerlei landen werken zendingswerkers om te vertellen wat God doet en hoe Hij werkt. Hoe ziet het eruit als ze dat aan het vertellen zijn? Dat mag jij te-

kenen, verven, kleien of knutselen. Neem je werkstuk mee naar de zendingsdag, zodat ook andere bezoekers het kunnen bekijken!

Probeer in je werkstuk drie dingen duidelijk te laten zien:

1. **Wie?** Bijvoorbeeld zendingswerkers, kinderen, volwassenen.
2. **Waar?** Misschien onder een boom, in een kerkje, op straat, in een winkeltje, bij gitaarles, in de tuktuk.
3. **Waarmee?** Denk aan kalenders, Bijbels, liedbundels.

Als je meer informatie nodig hebt, kun je foto's kijken in deze of een vorige Paulus. Ook op de website van ZGG vind je veel plaatjes. Wij vinden het leuk om je knutsel of tekening te zien. Lever je werkje daarom in bij de kraam van ZGG en je krijgt een cadeautje!

Geschreven door Dick Korpel

UIT DE BIJBEL

Leven als een christen

We lezen opnieuw een brief van de apostel Paulus. Deze brief stuurde hij aan de gemeente in Efeze. De brieven aan Korinthe en Galatië werden geschreven omdat daar problemen waren. Deze brief schrijft hij om de gemeente te onderwijzen over het leven als christen.

Efeze was een rijke stad aan de kust van wat nu Turkije is. De stad lag op een kruispunt van belangrijke handelsroutes. Er waren beroemde tempels waar heidense goden werden vereerd. De Heere heeft in deze heidense stad een christelijke kerk laten ontstaan. Dat lezen we in Handelingen 18 en 19. In zijn brief aan de gemeente schrijft Paulus over twee belangrijke zaken: het geluk van een christen en de taak van een christen. In de hoofdstukken 1-3 beschrijft de apostel hoevéél de kinderen van God hebben gekregen. De Heere maakte hen *zalig* uit genade, zonder dat Hij iets van hen vroeg! Dat betekent, schrijft Paulus, dat ze *levend* zijn gemaakt, door God. Vroeger hadden zij geen hoop voor hun leven: ze waren zonder God. Maar nu zijn zij *met God verzoend*. Wat een grote zegen!

In de hoofdstukken 4-6 legt Paulus uit hoe een christen hoort te leven. Hoewel er verschillende mensen zijn, met verschillende taken, moet de kerk van Christus *samen* optrekken, een *eenheid* vormen. Als christen moet je daarom bezig zijn met het *helpen* van de ander en het *zorgen* voor elkaar, en niet met jezelf.

In het laatste gedeelte van de brief staat iets heel belangrijks. Paulus zegt dat iedere christen in oorlog is. Niet met andere mensen, maar met de duivel. In die strijd moeten de christenen hun geestelijke wapens gebruiken. Dat is bijvoorbeeld het lezen van de Bijbel en het bidden tot God. Doe jij dat?

Vragen voor jou

- 1 Paulus schrijft dat de christenen levend zijn gemaakt. Wat bedoelt hij daarmee?
- 2 Maak de puzzel van de geestelijke wapenrusting. Wat bedoelt Paulus met ieder onderdeel?

PUZZEL

De geestelijke wapenrusting

Welk wapen hoort erbij? Kies uit:

gordel – harnas – schoenen – schild – helm – zwaard

1. Dit draag je op je hoofd en beschermt je gedachten.
_____
2. Hiermee kun je leugens tegenhouden, net als pijlen.
_____
3. Dit draag je om je middel en het staat voor waarheid.
_____
4. Hiermee kun je stevig staan en het goede nieuws brengen.
_____
5. Dit beschermt je hart.
_____
6. Dit is het enige wapen waarmee je kunt aanvallen.
_____

Er is betaald

ECUADOR

Er zijn veel mensen in de wereld die denken dat als je christen wordt, je geen problemen meer zult hebben. Ze vergissen zich.

De kosten van een christen

In Ecuador worden gelovigen dagelijks geconfronteerd met moeilijkheden. Op economisch gebied, door de grote onveiligheid die er is, door problemen met hun gezondheid of allerlei andere problemen. In Gods Woord lezen we dat God niet ver weg of afwezig is bij pijn of tegenspoed. Hij weet en ziet alles. Daarom rust de hoop van een ware christen op Zijn aanwezigheid en het werk van Christus.

Als ik als predikant pastorale bezoeken breng en deze mensen ontmoet, merk ik dat zij zich vastklampen aan Gods beloften. Ook al dragen ze veel verdriet in hun leven mee. Het leven is niet altijd makkelijk, maar ze kunnen het dragen, omdat Christus regeert.

De betaling voor een christen

Moeite en verdriet gaan ook mijn gezin niet voorbij. De arts vertelde ons dat onze dochter een complexe hersenoperatie zou moeten ondergaan in verband met epilepsie. We hadden geen financiële middelen. Toch voelden we dat we op God moesten vertrouwen en niet op ons verstand. We hadden een groot geldbedrag nodig; alles leek onmogelijk. Maar God opende deuren

en zonder dat we het verdienden, betaalden anderen wat wij moesten betalen. Dat herinnerde ons aan het werk van de Verlosser, Die de schuld van anderen betaalde. Onze dochter is geopereerd en het mag goed met haar gaan. De Heere heeft geholpen!

De genade van God

God werkt dwars door tegenspoed en kruis heen. Hij versterkt het geloof, vernieuwt de hoop en leert ons te rusten in Zijn soevereiniteit. Zoals de Schrift zegt: 'Mijn genade is u genoeg, want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht.' Te midden van moeilijke omstandigheden blijft de genade van God voldoende. Dit vertrouwen ondersteunt gelovigen, moedigt hen aan om vol te houden en de Heere te verheerlijken, Die nooit faalt. ✦

Ds. Jorge Chancay, predikant in Guayaquil

GODS WERKEN VERTELLEN

Zendingsdag 2026

20 JUNI 2026

Beste zendingsvrienden,

We nodigen u en jou van harte uit om op 20 juni 2026 aanwezig te zijn op onze zendingsdag.

Vertellen, dat hebben alle generaties sinds de schepping gedaan. Wat hadden Adam en Eva veel te vertellen aan hun kinderen. Wat hadden Salomo en later Simeon ook veel om door te geven. De Bijbel is er vol van. Asaf was ook een verteller. In Psalm 73 vertelt hij eerst iets over zichzelf. Dan komt hij er niet zo goed vanaf: 'ik was een groot beest bij U' (vers 22b). Maar als hij vertelt Wie de Heere is en spreekt over Zijn daden, verandert de psalm in een jubel. Gods werken zal hij gaan vertellen!

Dat is wat zendingswerkers mogen doen. Al Gods werken vertellen, maar in het bijzonder wat God de Vader over Zijn eigen Zoon zei: 'Deze is Mijn geliefde Zoon, in Denwelken Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!' (Matth. 17:5).

Op de zendingsdag wordt verteld over Gods werk en daden op de zendingsvelden. Komt u luisteren? En welke luisteraar uit uw omgeving neemt u dit jaar mee?

Meer informatie vindt u op www.zendingsdag.nl. Daar leest u alles over de crèches, de collecte, de nieuwe uitgaven en over de locatie, aanrijdroutes en het parkeren.

WWW.ZENDINGS DAG.NL

Belangrijke mededeling!

De route vanaf de A15 via afslag 29 (Leerdam) naar Gorinchem is op 20 juni dicht door werkzaamheden. Vertrek op tijd, probeer te carpoolen of maak, indien georganiseerd in uw gemeente, gebruik van de bus.

Help het verkeer doorstromen en **kom op tijd**. De deur is vanaf 9.00 uur open en de koffie smaakt verrukkelijk. De standhouders hebben vast al iets moois voor u te koop. Kunt u carpoolen? Heel graag! Het bevordert de doorstroming en bespaart parkeerkosten.

Ca.
€ 12,50

WANDELEN
MET WIJSHEID

Praktijk van het werk in Gods Koninkrijk

Ca.
€ 12,50

Jan-Kees Kooijman

**NIEUW OP DE
ZENDINGS DAG!**

Lees meer over
deze boeken op
pagina 36

Tijdens het hoofdprogramma in de grote zaal wordt het thema uitgewerkt.

- v.a. 09.15 ● Inloop
- 10.15 ● **Opening en meditatie**
Ds. P.D. den Haan, voorzitter deputaatschap
- 10.40 ● **Hoofdlezing**
Ad de Pater, theologisch toeruster in Albanië
- 11.05 ● **Column**
P. Eikelboom, directeur ZGG
- 11.15 ● **Collecte**
- 11.25 ● **Groeten uit...**
Fotopresentatie Cambodja, Wyneke van Horsen
- 11.45 ● **Namens ons**
Robbert Boot, voorlichter ZGG
- 12.05 ● **Appèlwoord en sluiting**
Ds. J.B. Zippo, deputaat

In de grote zaal worden 's middags drie programma-onderdelen aangeboden.

- 13.30 ● **Zoektocht met de buurjongen**
Jos Kardol, evangelist in Guinee, laat zien hoe zijn contact met de buurjongen voor allebei een zoektocht met zich meebrengt.
- 14.15 ● **Zendingsverhaal**
Elize Verheij, oud-onderwijsondersteuner in Albanië, vertelt een verhaal voor kinderen en hun (groot)ouders
- 15.00 ● **Samen zingen bij het orgel**
Met organist Ad Blonk, onder leiding van Hanneke van Eckeveld

Verder zijn 's middags de volgende programma-onderdelen te bezoeken:

- **Bijbelstudie vanuit Romeinen 15**
ds. J.M.D. de Heer, deputaat
- **Samen onderweg**
Gert Guiljam, begeleider zendingswerkers
- **Onderwijsondersteuning op het zendingsveld**
Rosanne Huizer en Annemarie van de Woestijne
- **Achter de schermen**
- **ZGG: verleden en toekomst**
P. Eikelboom
- **In opleiding bij ZGG**
- **Pionieren in Paskuqan**
Carolien Geluk, zendingswerkers in Albanië
- **Tienerchallenge**
door Jeugdbond Gereformeerde Gemeenten*
- **Bouwen met LEGO-materiaal (doorlopend)**
- **Verkoopmarkt (doorlopend)**

TIENERCHALLENGE

**Jeugd
bond**
Gereformeerde
Gemeenten

Geheime opdracht voor tieners

Hoe kun je mensen vertellen van Gods werken, als dat verboden is? Tijdens de nieuwe tienerchallenge van de JBGG ga je ervoor zorgen dat mensen uitgenodigd worden voor een kerkdienst bij jou thuis, in het diepste geheim. Let op: je kunt zomaar opgepakt worden. Samenwerken en heel goed opletten dus! Natuurlijk is er voor de winnaars weer een bon van McDonalds.

Samen onder het Woord

Uitzenddienst laat verbinding zien tussen werkers en gemeenteleden

Arjan van Hemert is ouderling in de gereformeerde gemeente van Utrecht. In die gemeente maakte hij in de afgelopen tien jaar de ZGG-uitzenddiensten mee van ds. J. Ijsselstein en zijn vrouw, familie Steven Baan en familie Jos Kardol. Mede door de vele uitzendingen heeft het zendingswerk een grote plaats in de gemeente.

Verbinding

Opmerkelijk is dat meerdere uitgezonden zendingswerkers het werk overnamen van

Arjan van Hemert

'Gods woord geeft daadwerkelijk kracht. Wat zou je dan als zendingswerker nog meer mee moeten krijgen?'

Utrecht en Opheusden. Veel uitgezonden zendingswerkers en één uitgezonden werker. Arjan van Hemert en Marleen van de Pol denken na over het gevolg van de uitzending van gemeenteleden voor het zendingswerk.

voorgangers die ook vanuit Utrecht waren uitgezonden. Familie Kardol volgde in Guinee familie De Wit op. In Ecuador nam familie Baan in Machala het werk over van familie Seppenwoolde. Arjan ziet hierin de leiding van de Heere. Ook ervaart hij dat er verbinding ontstaat met deze plekken ver weg op de aarde: 'Als we in de gemeente bidden voor het zendingswerk merk je die verbinding. We bidden niet voor een buurjongen van Jos Kardol, maar dé buurjongen. Het gaat niet meer over een meisje uit Ecuador, maar hét meisje uit Ecuador.'

Vertrekken

Een uitzending geeft naast verwondering ook een dubbel gevoel, vertelt Arjan. 'Het geeft blijdschap in de gemeente als er een gezin wordt uitgezonden. Tegelijk houdt het in dat betrokken gemeenteleden 'vertrekken' omdat zij van de Heere een nieuwe taak krijgen. Dat voel je, zeker in een kleine gemeente als Utrecht.' De gemeente van Utrecht zond ook een zendingspredikant uit. Arjan: 'Ds. Terlouw is nog betrokken geweest bij het beroepingswerk van ds. Ijsselstein. Deze nam het beroep aan, maar toen hij uitgezonden werd, was ds. Terlouw overleden. De uitzenddienst werd geleid door ds. W.A.

Zondag, ds. G.W.S. Mulder verrichtte de uitzending. Hij benoemde dat het bijzonder was dat we die dag een eigen dominee hadden gekregen, die we weer lieten gaan om elders in Gods Koninkrijk te dienen.'

Kracht

In de periode voorafgaand aan de uitzenddienst staat de kerkenraad met een luisterend oor en met gebed om de zendingswerkers heen. 'Na de uitzenddienst mogen we hen laten gaan', vertelt Arjan. 'Tijdens de dienst krijgen de werkers een bijbeltekst mee. Dat zijn echt Gods woorden, op dat moment persoonlijk aan de werker meegegeven. In gesprekken met zendingswerkers valt mij op dat ze telkens weer op die woorden terug kunnen én mogen vallen. Gods Woord geeft daadwerkelijk kracht. Wat zou je dan als zendingswerker nog meer mee moeten krijgen? Als gemeente horen we die woorden ook. Daar mogen en moeten we onze zendingswerkers dan ook mee laten gaan. We kunnen ze ondersteunen en voor hen bidden. Gebed is voelbaar en merkbaar aan de andere kant van de wereld. Als dat wordt ervaren, op duizenden kilometers afstand, kun je daar alleen maar stil van worden.' +

Marleen van de Pol-Mauritz

Eerste uitzending

De eerste uitzenddienst in de gemeente van Opheusden was ook de eerste uitzenddienst die Marleen van de Pol-Mauritz meemaakte. Maarten en Gerdineke Baan werden met hun dochters in 2022 vanuit de gemeente van Opheusden uitgezonden naar Guinee. Marleen is lid van de gemeente en voelt zich betrokken op de familie Baan.

Wat betekent het voor de gemeente dat er een evangelist is uitgezonden?

'Het was wonderlijk en verblijvend om te horen dat er vanuit onze gemeente een evangelist was aangenomen. Het zendingswerk is een stuk dichterbij gekomen nu er mensen vanuit onze gemeente zijn uitgezonden.'

Welke herinneringen heb je aan de uitzenddienst?

'Dat zowel Maarten als Gerdineke een ja-woord moesten uitspreken maakte indruk. Beiden beloofden voor God dat ze zich, naar al hun vermogen, zullen inzetten. Tijdens

de dienst werd er ook een welkomstbrief voorgelezen vanuit het team in Guinee.'

Welke taak is er voor de gemeente die achterblijft?

'Familie Baan krijgt de opdracht om te getuigen in een ander land, maar daarin ligt ook een opdracht voor de thuisgemeente. Maarten en Gerdineke kregen de tekst mee uit 2 Timotheüs 1 vers 8a. Daarin staat een hele praktische opdracht: 'Schaam u dan niet der getuigenis onzes Heeren.' Dat geldt voor hen in Guinee, maar ook voor ons in Opheusden. Familie Baan mag namens ons uitgaan. Maar daarboven staat dat ze door God gezonden zijn en in Zijn Koninkrijk mogen werken. Als gemeenteleden mogen we biddend achterblijven. Ik probeer het gezin elke dag in het gebed op te dragen. Door hen elke dag bij name te noemen, blijft het ook voor mezelf leven. Uiteindelijk zijn we in alles afhankelijk van Gods Geest en zal Hij Zijn Koninkrijk bouwen.'

Wachten op verwondering

Rineke van Rijn
maakt Gods
woorden hoorbaar
in Tsjaad

TSJAAD

‘Jullie willen ons christenen maken en dat willen we niet.’ Zo klonk het verwijt van de moslimvertalers. Ze wilden wel gebruik maken van de geschreven teksten, maar niet luisteren naar ingesproken bijbelteksten. Waarom niet? Ze wilden zich deze teksten niet in hun hoofd eigen maken.

Vertalers in Melfi volgen een cursus vertaalprincipes.

FRineke van Rijn werkt in Tsjaad voor Wycliffe Bijbelvertalers. Ze is al lang betrokken bij het werk in Gods Koninkrijk. ‘Mijn ouders hebben me van jongs af aan bij de Heere gebracht. Zij vroegen steeds: Heere, wat wilt U dat wij doen zullen?’ Door genade leerde ook ik te luisteren naar Gods stem en te vertrouwen op Zijn Woord. Ik las in 2009 het boek *Het Woord dat in vlam zet*, over ervaringen van bijbelvertalers, en dat raakte mij heel erg. Ik had toen zestien jaar in Guinee gewerkt voor ZGG. Daar had ik zelf ervaren hoe het is als je met mensen niet over God kunt spreken, omdat zij de taal niet begrijpen of de Bijbel niet in hun eigen taal beschikbaar is. Door de Bijbel te vertalen, kun je mensen in hun eigen taal de woorden van God laten horen. Ik heb allerlei opleidingen bij Wycliffe gevolgd en ben in 2011 uitgezonden naar Tsjaad, met financiële ondersteuning van ZGG. En er is bij Wycliffe nog steeds behoefte aan mensen die naar de stem van God willen luisteren en Hem willen volgen.’

Vertaalconsulent

Rineke was begeleider van vertalers voor de Sokoro, Mawa en Saba taalgroep. Sinds

januari werkt ze als vertaalconsulent vanuit de hoofdstad N’djamena. ‘Als begeleider las ik met de lokale vertalers de bijbeltekst zorgvuldig door en gaf uitleg over de betekenis en achtergrond ervan.

‘Alles is erop gericht dat de vertaling helder, begrijpelijk en inhoudelijk betrouwbaar is.’

Vervolgens begeleidde ik de vertalers bij het vertalen van de tekst in hun eigen taal en in het proces van testen van de vertaling in de gemeenschap. Nu ik vertaalconsulent ben, controleer ik vertalingen van diverse vertaalteams. Alles is erop gericht dat de vertaling helder, begrijpelijk en inhoudelijk betrouwbaar is.’

Kernwoord

Rineke vertelt hoe het vinden van een goede vertaling van bijbelse kernwoorden een zoektocht is. ‘Toen we bezig waren met de vertaling van Lukas, kwamen we bij Lukas 10 vers 21, waar de Heere Jezus zegt: ‘Ik dank U, Vader! Heere des hemels en der aarde, dat Gij deze dingen voor de wijzen en verstandigen verborgen hebt, maar hebt dezelve den kinderkens geopenbaard.’ Het woord ‘openbaren’ is een kernwoord. We vertaalden dat met ‘openen voor’. Een vers verder staat dat de Zoon openbaart Wie de Vader is aan wie

'Hoe kunnen mensen van Jezus horen als Gods woorden nog niet in hun moedertaal klinken?'

Hij dat wil. De uitdrukking 'openen voor' paste nu niet meer. Als vanzelf veranderden de vertalers het in: de Vader 'laten zien'. Ik legde uit dat in beide verzen dezelfde uitdrukking gehanteerd dient te worden. Hoewel ze eerst beweerden dat dat echt niet kon, kwam na een poos zoeken een van de vertalers met een prachtige formulering: 'en aan mensen van wie de Zoon de ogen opent om de Vader te zien'. Dat is het: openen van de ogen! Ik werd heel blij van deze uitdrukking. Maar dat is nog niet het einde van het verhaal, want toen we daarna samen het volgende vers lasen, zagen we hoe mooi deze vertaling in de context paste. Daar kwamen 'de ogen' weer terug, want er staat: 'Zalig zijn de ogen die zien wat gij ziet'. Aan het eind van die morgen ging ik blij naar huis met de bede: 'Heere, laten de ogen van de

vertalers toch alstublieft óók Uw zaligheid zien.'

Hoorbaar maken

'Het contact met de bevolking is altijd goed geweest', zo geeft Rineke aan. 'Ik leefde met de mensen in de wijk mee bij allerlei gebeurtenissen. Dat mensen dat gewaardeerd hebben, bleek bij mijn afscheid van het dorp. Ik kreeg zoveel cadeaus. Een heel oud vrouwtje kwam aan het eind van de afscheidsceremonie strompelend aanlopen en stopte me 500 franc in handen. Je zou zeggen: alles wat ze had.' Betekent goed contact met de bevolking dat de mensen ook blij zijn met vertaalde bijbelboeken? Rineke: 'Dat is een pijnlijke vraag. De vertalers van de eerste taalgroep waarmee ik gewerkt heb, de Sokoro,

werden het eerste jaar voortdurend door hun volksgenoten bestookt met de vraag: 'Waarom helpen jullie de christenen hun boek te vertalen?' Mijn collega in Melfi, Alnadif, werkt sinds een jaar met de Barain taalgroep, waar dezelfde verwijtende vraag wordt gesteld aan de vertalers. Alnadif legt dan uit: 'Wat wij doen, is alleen de woorden van God voor jullie hoorbaar maken.'

Anders is het bij de laatste taalgroep, waarmee ik gewerkt heb, de Saba. Daar is vanaf het begin een groepje mannen dat luistert naar de vertaalde teksten en meehelpt die te verbeteren. Helaas is de evangelist die deze testsessies leidde vorig jaar door een vergismoord om het leven gekomen. We wachten op de wind van de Heilige Geest in dit dorp. Hij is de Leidsman, ook in ons werk. Hoe kunnen mensen uit de macht van de duivel gered worden als ze niet van Jezus horen? En hoe kunnen ze horen als Gods woorden nog niet in hun moedertaal klinken? Ik wacht op de verwondering bij de moslimvertalers over wat de Heere Jezus heeft gedaan.' ✦

Het Barain vertaalteam is aan het werk.

De vrijgevige metselaar

De metselaar in Guinee is heel vrijgevig richting de mensen in het dorp. Waarom doet hij dat, terwijl hij het zelf ook niet breed heeft?

Als de metselaar op zijn motor aan komt rijden, roepen de mensen: 'De metselaar is gekomen! De metselaar is gekomen!' Ze lopen snel naar hem toe om hem een hand te geven en zijn bagage van hem over te nemen. Hij klopt het stof van zijn broek en gaat zitten om even bij te komen. Kinderen kruipen op zijn schoot. Wat een verschil met de eerste keer dat hij kwam. De metselaar woont in de grote stad en in ons dorp kende hij bijna niemand. Die eerste dagen gebruikte hij om de mensen te leren kennen. Terwijl hij grapjes maakte, deelde hij aan iedereen briefjes geld uit. Waarom deed hij dat? Net als de andere mensen heeft ook hij het niet breed. Na een paar weken begreep ik het. De metselaar werkte keihard. Soms verwondde hij zich en zijn huid werd droog in de brandende zon. De mensen behandelden met liefde zijn wonden en iemand ging een pot zalf halen voor zijn droge huid. Hij kreeg pannetjes met eten en zat 's avonds thee te drinken bij de belangrijke mannen. Dat wij hem op zondag een vrije dag gaven, vond hij wel wat vreemd. Maar hij hoefde zich niet te vervelen, want hij was overal welkom en bij iedereen kreeg hij eten. Ik vroeg me af: Bedoelde de Heere Jezus dit in Lukas 16 vers 9? 'En Ik zeg ulieden: Maakt uzelf vrienden uit den onrechtvaardigen Mammon, opdat, wanneer u ontbreken zal, zij u mogen ontvangen in de eeuwige tabernakelen.' ✦

Inkomsten uit de gemeenten	feb-mrt 2026
Gemeenten in classis Goes	19.137
Gemeenten in classis Middelburg	10.187
Gemeenten in classis Tholen	7.703
Gemeenten in classis Dordrecht	6.121
Gemeenten in classis Ridderkerk	41.160
Gemeenten in classis Rotterdam	37.582
Gemeenten in classis Amsterdam	5.780
Gemeenten in classis Gouda	12.842
Gemeenten in classis Utrecht	19.541
Gemeenten in classis Barneveld	22.074
Gemeenten in classis Kampen	15.948
Gemeenten in classis Rijssen	29.840
USA/Canada	1.000
Diversen/plaats onbekend	39.370
	€ 268.285

Landelijke en regionale inkomsten	
Giften bedrijven	4.950
Opbrengsten postzegels/munten e.d.	355
De Kringloods 's Gravendeel	13.000
Waardevol, Barneveld	50.000
Goed en Gebruikt, Goes	160.000
De Oude Molen, Opheusden	22.800
Ramsjburg, Middelburg	100.000
De Cirkel, Tricht-Geldermalsen	1.000
Vrienden van 't Loosje, Dirksland	4.315
De Boekenzaal, Zeist	2.750
Voorjaarsactie	5.749
Zendingsdag	4.000
	€ 368.919

Totale inkomsten periode € 637.204

📦 Inkomsten oud papier
 📖 Boekwinkel
 ♻️ Inkomsten kringloopwinkels

Zending en overwinning

Jesaja 25 laat zien hoe de zendingsopdracht verband houdt met Christus' opstanding

Is zendingswerk nog van deze tijd? Het is een vraag die in diverse christelijke kerken wordt gesteld. ZGG blijft intussen vacatures plaatsen en zendingswerkers uitzenden. En daar is alle reden toe.

Traditioneel zendingswerk op Papoea heeft tot het ontstaan van een zelfstandige kerk geleid.

In maart 2025 besloot een Amerikaanse kerk om al haar zendingswerkers per direct te ontslaan. De traditionele manier van zending bedrijven voldeed volgens deze kerk niet meer. Deze ontwikkeling staat niet op zichzelf. Er zijn meer kerken en organisaties die besluiten om geen werkers meer uit te zenden of het zendingswerk op een andere manier vorm te geven. Dat roept de vraag op: Waarom zouden wij in 2026 nog zending bedrijven? Moet ZGG niet stoppen met het plaatsen van vacatures? Voldoet klassiek zendingswerk nog? Om op deze vraag antwoord te geven, kijken we naar de plaats van zending in de geschiedenis van Gods heil.

De dood verslonden

In Jesaja 25 lezen we over een 'vette maaltijd' die God bereidt voor 'alle volken'. Wij gaan bij elkaar eten om contacten te onderhouden en vriendschapsbanden aan te halen. Deze tekst vertelt dat God de maaltijd met de mens wil houden. Wij kennen dit beeld van het Heilig Avondmaal. Maar deze heilsmaltijd is breder dan dat: hij wijst op de gemeenschap met God, op vrede, vergeving en een vertrouwelijke omgang met de Heere door Christus. Midden in Jesaja 25 staat de belofte: 'Hij zal de dood verslinden tot overwinning' (vs. 8a). De dood is in de wereld gekomen door de zonde en heerst over alle mensen. Niemand kan zich aan de macht van de dood onttrekken. Ieder van ons zal eens de strijd met de dood moeten aanbinden. De macht van de dood is ook zichtbaar in de zonden die we doen en de blindheid die ons van nature bezet. De dood heerst over de volkerenwereld: niemand vraagt uit zichzelf naar God, Zijn Schepper. Jesaja heeft het over een 'bewindsel', een

In Japan zijn nog miljoenen onbereikte mensen.

sluier die over de volken ligt. Dat kan wijzen op een rouwgewaad: de volken gaan gebukt onder de macht van de dood. Zo'n sluier werd ook gedragen door iemand die ter dood veroordeeld was (Esther 7:8). Maar: deze dood zal verslonden worden tot overwinning. Hoe?

Vervulling in Christus

Die overwinning begint bij Jezus. Hij werd mens, droeg de zonde der wereld en ging de strijd met de satan aan. Door Zijn sterven nam Hij de kracht van de dood weg; door Zijn opstanding bewees Hij dat de Vader Zijn offer aannam. Zo is de dood in beginsel verslonden. Paulus haalt Jesaja 25 aan in 1 Korinthe 15. Hij schrijft daar over de opstanding op de laatste dag. Dan zal het sterfelijke onsterfelijke aandoen. 'Alsdan zal het woord geschieden, dat geschreven is: De dood is verslonden tot overwinning' (1 Kor. 15:54). Deze belofte is vervuld op Golgotha, in

Zending is gehoorzaamheid aan Christus.

Christus. Maar: op aarde is deze overwinning nog niet zichtbaar, nog niet 'geopenbaard'. In die tijd leven wij, tussen het reeds (Christus heeft overwonnen) en het nog niet (de overwinning is nog niet openbaar). En tussen dit 'reeds' en 'nog niet' heeft de zending haar plaats.

'Zending is naadloos verbonden aan het sterven en de opstanding van de Heere Jezus.'

Jezus gaf Zijn kerk de opdracht: 'Gaat dan henen, onderwijst al de volken...' (Matth. 28:19). Dat bevel gold niet alleen de apostelen, want die konden niet 'al de volken' bereiken. Jezus zegt in Mattheüs 24 vers 14 dat het Evangelie aan alle volken gepredikt zal worden, en dan zal het einde komen. Christus' overwinning over de dood wordt dus pas helemaal zichtbaar als de zendingsofdracht voltooid is.

Volharding voor de kerk

De kerk moet dus doorgaan met zendingswerk. Waarom? De Bijbel geeft er vele redenen voor. Ik noem er hier vier:

1. Omdat het Gods heilsplan is

Jesaja zag al dat Gods maaltijd, Gods heilsboodschap, bedoeld is voor alle

volken. Het Nieuwe Testament laat zien hoe dat werkelijkheid wordt: Christus overwint de dood, en Zijn Evangelie gaat de wereld in. Uiteindelijk zal er een schare staan voor Gods troon 'uit alle natie, en geslachten, en volken, en talen' (Openb. 7:9).

2. Omdat Christus het beveelt

Jezus zendt Zijn kerk zoals de Vader Hem zond. Hij heeft alle macht, en Hij belooft erbij te zijn 'tot de voleinding der wereld' (Matth. 28:20). Zending is gehoorzaamheid aan Christus.

3. Omdat het einde nog niet gekomen is

Zending houdt verband met de wederkomst: het Evangelie moet eerst alle volken bereiken. Dat geeft het zendingswerk gewicht, ernst en hoop en is een

belangrijke reden om te volharden in het uitvoeren van de opdracht.

4. Omdat Christus doorgaat met overwinnen

In de tijd tussen zendingsofdracht en wederkomst moet het Evangelie dus verkondigd worden.

De verkondiging van het Evangelie hoort bij Christus' voortgaande overwinning over de dood (Openb. 6:2). Zending is dus geen menselijk borduursel dat losjes aansluit op de Bijbel; zending is naadloos verbonden aan het sterven en de opstanding van de Heere Jezus. Daarom mogen we boven al het zendingswerk schrijven: 'Houdt in gedachtenis, dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt' (2 Tim. 2:8). Kortom, er is geen enkele bijbelse reden om in 2026 het zendingswerk te staken. ✦

Giften voor de zending

In de rubriek 'Lezers vragen' beantwoordt ZGG vragen over zendingswerk die op het thuisfront worden gesteld. Stuur uw of jouw vraag in via info@zgg.nl.

Graag wil ik geld geven voor een concreet project bij ZGG. Hoe gaan jullie daarmee om?

alle giften naar behoefte, zodat geen van onze zendingswerkers zich druk hoeft te maken om financiën.

Transparantie

Deze principes van gehoorzaamheid en vertrouwen van de kerk leiden ertoe dat ZGG niet met gelabelde giften werkt. Elke gift wordt besteed aan zendingswerk, op welk zendingsveld dat ook is. U kunt het allemaal zien in ons Jaaroverzicht, te vinden op www.zgg.nl. Natuurlijk is het heel mooi om bij een actie in de gemeente een specifiek deel van het zendingswerk onder de aandacht te brengen door er informatie over te delen, zodat het concreet wordt voor de leden. Dat verhoogt de betrokkenheid op het werk, geeft inhoud voor ons gebed en draagt bij aan het zicht op de uitbreiding van Gods Koninkrijk wereldwijd. ✦

Oefening in vertrouwen

Realiseert u zich dat uw gift voor de zending eerst een gave aan u was? 'En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen?' (1 Kor. 4:7m) We geven Gods gave terug aan Zijn kerk. En de kerk, als rentmeester, besteedt de inkomsten zorgvuldig aan Gods opdracht. De gever mag daarop vertrouwen, als een geestelijke oefening voor hemzelf om barmhartig en vrijgevig te zijn. ZGG richt zich met al het werk op de velden en in Nederland op de uitvoering van de zendingsofdracht. Elke euro die binnenkomt, wordt daar grotendeels aan besteed. Maar niet overal is evenveel geld nodig. Daarom zorgt ZGG graag zelf voor een verdeling van

Lezen en leren

ZGG presenteert twee nieuwe uitgaven op de zendingsdag

W

'Wie betrokken is op de komst van Gods Koninkrijk in deze wereld, herkent de thema's die in mijn boek aan de orde komen', zegt Jan-Kees Kooijman. Hij doelt op zaken als het evangelisatiegesprek, prioriteiten stellen en houding richting de ander, maar ook op de teleurstellingen én de vreugde die met het werk in Gods Koninkrijk gepaard gaan. Verrassend genoeg blijkt Jos Kardol die laatste thema's in zijn kinderboek *Spoorloos in Guinee* ook een plaats te geven.

Ervaring

'Toen ik aan het schrijven was, dacht ik vaak aan kinderen in Nederland', vertelt Jos. 'Via Rutger, die op bezoek gaat bij zijn beste vriend Daniël, laat ik hen rondkijken in Guinee. Ze fietsen door een grote waterplas met alle bijbehorende gevolgen, ze ontdekken een subtropisch zwembad in de natuur met watervallen en een stroomversnelling, ze doen een Guinees

'Toen ik aan het schrijven was, dacht ik vaak aan kinderen in Nederland.'

Twee zendingswerkers schrijven een boek. Jos Kardol richt zich op kinderen, Jan-Kees Kooijman op ieder die betrokken is bij de komst van Gods Koninkrijk. Wat kunnen we verwachten van de nieuwe uitgaven die vanaf de zendingsdag verkrijgbaar zijn?

spel, kortom, ze ervaren wat Rutger ervaart.' Achter Rutger en de Nederlandse kinderen zag Jos in gedachten het thuisfront. Hij ervaart zelf in Guinee hoe belangrijk de verbinding is tussen zendingswerkers en thuisfront. Dat komt terug in het verhaal: Rutger appt met klasgenoten over een verdrietige situatie, en zij beloven ervoor te bidden. Bovendien wordt het probleem van Rutger en Daniël opgelost tijdens een zendingsavond in Nederland. 'Raadsels rond Burama zijn een rode draad in het verhaal', zegt Jos. 'Burama is een Guineese vriend van Daniël. De jongens komen erachter dat er iets met Burama's moeder is en krijgen vervolgens te maken met bijgeloof en geestelijke strijd. Het laat iets zien van de duisternis in Guinee, waardoor de jongens teleurstelling en verdriet ervaren. Dat geeft een bepaalde spanning aan het verhaal, die samen opgaat met verrassende dingen en grappige momenten. Ik hoop dat de lezers er iets van leren.'

Bezinning

Jan-Kees hoopt dat de lezers van zijn boek zich opnieuw en steeds weer laten leiden door Gods Woord. 'Het is heel verleidelijk

Jos Kardol

om bij het werk in Gods Koninkrijk om je heen te kijken. Wat doen anderen, wat is gebruikelijk, wat werkt? Maar ik denk dat Gods Woord ons op heel veel thema's voorgaat en ons leidt. Daar moeten we allereerst naar kijken.'

De veertig hoofdstukken in *Wandelen met wijsheid* zetten het hedendaagse werk in Gods Koninkrijk in het licht van een bepaald bijbelgedeelte. De inzichten zijn gegroeid in de voorbije elf jaren dat Jan-Kees missioloog en toeruster bij ZGG was. 'Elke les die ik toekomstige zendingswerkers gaf, opende ik met bezinning vanuit het Woord, gekoppeld aan het thema dat aan de orde zou komen. Met elkaar spraken we er dieper over door, wat maakte dat ik de tekst bijstelde en later opnieuw gebruikte. De hoofdstukken zijn dus al 'beproefd'

De publicatie van dit boek heeft alles te maken met de vrij abrupte afronding van Jan-Kees' werkzaamheden als missioloog en toeruster. 'Onze benoeming voor zendingswerk in Japan kwam onverwacht', zegt Jan-Kees. 'Maar als je ergens vertrekt, moet je je spullen opruimen. Ik moest bedenken wat ik met al deze bezinningsmomenten kon doen. Ze hadden hun waarde bewezen, dus ik wilde ze graag

Jan-Kees Kooijman

beschikbaar maken voor anderen. Daar zagen mijn collega's op het zendingsbureau ook wel iets in. Door samen te werken met uitgeverij De Banier bereiken we hopelijk een nog bredere doelgroep dan alleen ons eigen thuisfront.'

Uitzien

Ook *Spoorloos in Guinee* verschijnt in samenwerking met De Banier. Jos verheugt zich op de gedachte dat er na de zendingsdag misschien kinderen zijn die het verhaal zó mooi vinden dat ze 's avonds in bed met een zaklampje verder lezen. Of dat een leerkracht samen met de kinderen in de klas geniet van het unieke inkijkje dat dit verhaal geeft in het wonen en leven in een West-Afrikaans land. 'Ik verwacht trouwens dat het boek ook heel geschikt is om een plek te geven in een kinderboekenweek', bedenkt Jos. 'Je kunt over heel veel thema's in gesprek gaan, omdat het verhaal twee werelden bij elkaar brengt.'

'Als je ergens vertrekt, moet je je spullen opruimen.'

Jan-Kees weet dat de bezinning binnen ZGG van belang is voor een bredere doelgroep, zoals ambtsdragers en evangelisten, maar ook gemeenteleden. 'Ik zie er naar uit dat we met deze uitgave iedere betrokkene bij de komst van Gods Koninkrijk mogen stilzetten bij de basis van ons werk in Gods Woord. Deze veertig hoofdstukken zijn nog maar een deel van mijn stapel. Misschien volgen er in de toekomst nog meer.' +

GUINEE

De goede herder

Een tijdje geleden ging ik naar een schilder in de hoofdstad. Hij had al eerder een bijbels tafereel gemaakt en ik wilde nu graag een schilderij van de goede herder uit de gelijkenis. En dan het liefst een beeld wat een Guineeër voor zich ziet als hij het verhaal hoort. Dus ik besloot maar gewoon de gelijkenis van het verloren schaap uit Lukas 15 voor te lezen. 'Wat wil je dat ik teken?' vroeg de schilder toen het verhaal uit was. 'Ik kan hier wel vijf schilderijen van maken.' Dat geloofde ik gelijk en dat zou ook wel gunstig zijn voor zijn portemonnee. Maar ik wilde er maar één: 'Een portret van deze herder, zoals hij eruitzag toen hij thuiskwam.'

Geen probleem. Hardop dacht de schilder na wat er te zien moest zijn. Een man met een schaap op zijn schouders, meer niet eigenlijk.

'Hoe denk je dat hij eruitzag na zo'n lange zoektocht?' probeerde ik. En ik dacht zelf: onder de schrammen, gescheurde kleren, vermoeid... Maar de schilder verraste me: 'Hij had een grote glimlach op zijn gezicht.' Een glimlach? 'Ja! Er staat toch dat hij zegt: 'Weest blijde met mij!''

Inderdaad. En toen ik toch nog wat wilde zeggen over schrammen en scheuren wees de schilder me vriendelijk terecht: 'Dat stáát er toch niet? Er staat toch alleen dat hij blij was?'

Na enkele dagen was het schilderij klaar. Mijn ogen worden steeds weer getrokken naar die brede glimlach van de herder. Onwillekeurig moet ik denken aan de blijdschap van de goede Herder, elke keer als Hij een verloren zondaar heeft thuisgebracht.

Het kan me overweldigen: er wonen zóveel mensen in Coliah en omstreken. Zóveel onbereikten en tegelijk zo weinig mankracht. Maar het is de goede Héerder Die zoekt. Hij weet precies waar Zijn schapen zijn. En Hij zoekt net zo lang, tot Hij al de Zijnen veilig heeft thuisgebracht. Wat een vreugde zal Hij ervaren wanneer Hij ook verloren Guineeërs thuisbrengt! 'Dewelke, voor de vreugde, die Hem voorgesteld was, het kruis heeft verdragen...' (Hebr. 12:2). ♦

NIEUW PRODUCT!

Vergeving voor een moordenaar

Ishii Tokichi (1874-1918) is een meedogenloze crimineel in Japan. Het maakt hem tot een moordenaar, wachtend op zijn doodstraf. Maar in zijn dodencel brengen twee Britse zendelingen hem het Nieuwe Testament. En dat verandert alles...

ca.
€ 17,95

zgg.nl/webshop

COLOFON

Paulus is een periodieke uitgave van Zending Gereformeerde Gemeenten

Verspreiding vindt plaats via de zendingscommissies van de plaatselijke gemeenten en beperkt via postverzending.

Oplage: 35.700 exemplaren. Verschijnt vijf keer per jaar. ISSN: 0167-2428.

Kostenindicatie per jaargang € 3,00 en bij postbezorging € 9,00. Voor alle data geldt D.V. © 2026 Zending Gereformeerde Gemeenten

Redactie

Hoofdredacteur: ds. J.M.D. de Heer

Eindredacteur: Robbert Boot

Redactiesecretaris: Hanneke van Ekeveld

Redactieleden: Leanda van Dam, Eric van Eck, Joëlle van Garderen, Arjan IJsselstein, Elbert Lindhout, Mariëta Plattèl, Dorenda de Raaf, Evelien Smit

Redacteur Kinderkrant: Marja van der Jagt

Ontwerp en realisatie

BladenMakers, www.bladenmakers.nl

Adres ZGG

Houttuinlaan 7, 3447 GM Woerden

T 0348-489950

I www.zgg.nl E info@zgg.nl

Gesproken versie

Moeite met lezen? *Paulus* is verkrijgbaar in gesproken vorm bij de CBB.

Informatie en bestellen:

CBB, Postbus 131, 3850 AC Ermelo

T 0341 56 54 77

E klantenservice@cbb.nl

Giften

Bank: NL44 INGB 0000 39 76 07 of

NL63 RABO 0322 4013 13 ten name van Zending

Gereformeerde Gemeenten.

Voor betalingen uit het buitenland is de BIC-code: RABONL2U.

ZGG is een ANBI-instelling en valt onder de groepsbeschikking van de Gereformeerde Gemeenten (RSIN: 0026.91.255). Giften zijn dus aftrekbaar van het belastbaar inkomen. Meer informatie: www.zgg.nl/anbi.

Testamenteire beschikkingen en periodieke schenkingen

Testamenteire beschikkingen ten behoeve van ZGG dienen als volgt te luiden: Stichting voor de Zending der Gereformeerde Gemeenten te Woerden, ingeschreven in het handelsregister onder nummer 41172.951.

Meer informatie: www.zgg.nl/nalaten.

Een periodieke schenking kunt u eenvoudig zelf regelen via www.zgg.nl/schenken.

*'Realiseert u zich dat uw gift
voor de Zending eerst
een gave aan u was?'*

Anton Herrebout denkt na over giften
voor de zending.

pagina 35

Paulus

Zendingsblad van de Gereformeerde Gemeenten